

MARTTI LUTHERIN PERINTÖ V

Väinö Hotti

(nettikuva)

MARTTI LUTHER
Teh.VHn.

Martti Luther oli saksalainen munkki ja teologi, jonka opetukset käynnistivät uskonpuhdistuksen katolisessa kirkossa ja johtivat protestanttisen luterilaisen kirkkokunnan syntymiseen. Luther piti Raamatun kääntämistä latinasta kansan kielelle tärkeänä. [Wikipedia](#)

Syntyi: 10. marraskuuta 1483, [Eisleben, Saksa](#)

Kuoli: 18. helmikuuta 1546, [Eisleben, Saksa](#)

HENGEN KÖYHYYS

”Autuaita ovat hengessä köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta”
(Matt.53:3; Saarnivaaran käänn.).

*”Pyhän ihmisen elämä on enemmän Jumalalta ottamista kuin hänelle antamista, enemmän halajamista kuin omistamista, enemmän hurskaaksi tulemistä kuin hurskaana olemista... Sen tähden on sisällisen ihmisen oikea olemus **pyytämistä, halajamista, etsimistä**” (Kares, Luther, s.437).*

*”Jumalalle onkin **ominaista nöyrien korottaminen, nälkäisten ravitseminen, sokeiden valaiseminen, kurjien ja masentuneiden lohduttaminen, syntisten vanhurskauttaminen, kuolleiden eläväksitekeminen, epätoivoisten ja kadotukseen tuomittujen autuuttaminen**” (Gal.kirj. sel., s. 378).*

”Jumala on luvannut pelastuksen hengellisesti köyhille” (Kares, Luther, s.407).

”Juuri siinä armon rikkaus Lutherin mukaan näkyy, että se annetaan vain niille, jotka eivät itsessään ole yhtään mitään. Joka ei siis ole vielä tullut mitättömäksi, siitä ei Jumala voi myös mitään tehdä. Ihmiset tekevät jostakin jotakin, mutta se on aivan hyödytöntä. Sen tähden ei Jumala ota

muita kuin hyläytyitä, ei tee terveiksi muita kuin sairaita, näkeviksi muita kuin sokeita, eläviksi muita kuin kuolleita, vanhurskaiksi muita kuin syntisiä, viisaiksi muita kuin tyhmiä, lyhyesti, ei armahda muita kuin kurjia eikä anna armoa muille kuin niille, joilla ei ole armoa” (434,435).

*”Huomattava on, että **Luther näkee hengen köyhyydessä ja isoamisessa salatun pelastusvarmuuden, lujan ja horjumattoman uskalluksen**” (435).*

”Me olemme kerjäläisiä. Se on totta” (kuoleva Luther, 175).

SUHDE HARHAOPPEIHIN

*”Kristillisen opin luonteeseen kuuluu se, että **sitä on pidettävä varmana ja että siitä on pidettävä kiinni**” (Tunnustuskirjat, s.16).*

*”Eniten Lutheria suretti se, **että hänen wittenbergiläiset virkaveljensä olivat välinpitämättömiä väärän opin suhteen**” (emt. s.31).*

*”Lankeemus opillisessa suhteessa ei ole inhimillistä, **vaan perkeleellistä**” (Gal. kirj. sel., s.580).*

*”Se, joka täydellä todella pitää oppiaan, uskoaan ja tunnustustaan totena, oikeana ja varmana, **ei voi jäädä yhteen sellaisten kanssa, jotka opettavat väärää oppia tai pitäytyvät siihen**. Opettaja, joka harhoja opettaessa vaikenee, mutta kuitenkin on olevinaan oikea opettaja, on julkista kiihkoilijaa pahempi; ulkokultaisemisellaan hän aiheuttaa vaikeampaa vahinkoa kuin vääräoppinen” (Tunnustuskirjat, s.31).*

”Jumalattomista opettajista on luovuttava” (emt. s.135).

”Jokaisen on kavahdettava eikä pidettävä yhtä niiden kanssa, jotka tunnustavat väärää oppia” (553).

KUTSUMUSTIETOISUUS

*”Kutsumustietoisuus Luther korosti sitä, että sananjulistajalla tulee olla selkeä kutsumustietoisuus. ”Pitäköön jokainen huolta siitä, että on varmaakin varmempi kutsumuksestaan ja opistaan, **jotta vähääkään epäilemättä ja pelkäämättä voi sanoa: ‘Vaikka me tahi enkeli taivaasta jne**” (Gal. kirj. sel., s.90).*

*”Nykyaikaisilla ilmaisuilla voitaisiin sanoa, että maallisen hallinnon on pyrittävä johtamaan ihmisiä kansalaiskuntoon, toisin sanoen ymmärtämään ja toteuttamaan velvollisuutensa tässä ajallisuudessa. **Hengellinen hallinto taas pyrkii johtamaan ihmisiä uskoon, elävään kristillisyyteen ja taivaaseen**” (Pinomaa, Kuka Luther todella oli, s.62).*

SUHDE VASTUSTAJIIN

*”Hän sanoo kokeneensa, että kaikilla niillä, jotka taistelevat häntä vastaan on **pelokas sydän ja vaivaava omatunto**, koska he pelkäävät Raamattua tietäessään, kuinka tuntematon se heille on” (Kares, Luther, s.97).*

*”Mutta **perkeleelle ja hänen palvelijoilleen**, eksytysten ja lahkojen alkuunpanijoille meidän pitää apostolin esimerkin mukaisesti olla **kärsimättömiä, kopeita, karskeja ja leppymättömiä** sekä säälimättä paljastaa pilkkavaksi, kirotta ja tuomita heidän kavaluutensa” (Gal. kirj. sel., s.63,64).*

*”Jumalattomien taas en mitenkään toivo niitä (kirjoituksiani) hyväksyvän, vaan minä toivon niillä **ärsyttäväni heitä** ja heidän jumalaansa perkelettä” (emt. s.10).*

*”Omasta puolestani en pelkää hurmahenkistä, sillä en tunne ketään, joka voisi heittää vastaan sellaisia väitteitä, jotka uutuudellaan panisivat minut sekaisin, **sillä kaikki heidän väitteensä olen jo aikaisemmin kuullut saatanalta**, olenpa vielä pahempiakin kuullut, mutta Jumalan sanalla olen ne voittanut” (Pinomaa, Kuka Luther todella oli, s.78).*

USKOVA JA MAAILMA

”Evankeliumi kun on senlaatuinen oppi, että se jo luonnostaan ja lisäksi saatana ilkeyden tähden tuo mukanaan ristin” (Gal. kirj. sel., s.675).

*”Me taas, koska pyrimme olemaan mieleisiä Jumalalle emmekä ihmisille, **ärsytämme vastaamme perkeleellisen ja helvetillisen vihan** sekä saamme kärsiä maailman taholta herjausta ja pilkkasanoja, kuolemaa ja kaikkea onnettomuutta” (emt. ss.81,82).*

*”Mutta se, joka pyrkii olemaan mieliksi Jumalalle, **saa ihmiset sydäntyneiksi vihollisikseen**” (82).*

”niin kuin Kristuksen lihan ja veren koskettamaa ristinpuuta pidetään kallisarvoisena pyhäinjäännöksenä, niin vielä enemmän ne ahdistukset, vihat ja vainot, joita kristitty maailman puolelta saa osakseen, ovat kalliita pyhäinjäännöksiä, koska ne ovat kätkeytyt Herran rakastavaan sydämeen ja jumalalliseen tahtoon” (Kares, Luther, s.427).

*”Eihän maailmalla olekaan sitä armoa, että se kiittelisi hurskasten hyviä tekoja, puhumattakaan siitä, että se antaisi niistä korvausta; sillä se ei niitä huomaa, ja, jos huomaakin, **se ei arvostele niitä hyviksi teoiksi, vaan häijyimmiksi tihutöiksi**, ja ne, jotka sellaisia tekevät, se potkii pois maailmasta ihmiskunnan turmiollisimpana ruttona. Niinhän Kristuskin, maailman Vapahtaja, sai äärettömän suurista ja sanomattomista hyvistä teoistaan osakseen häpeällisimmän ristinkuoleman. Samoin tuli apostoleista, jotka toivat maailmalle armon ja iankaikkisen elämän sanan, ´kaiken maailman tunkio ja joka miehen hylky` (1. Kor.4:13)” (Gal.kirj. sel., ss.401,402).*

*”Mistä syystä he siis niin katkerasti vihaavat meitä? Yksinomaisesti siitä syystä, että **he ovat kuulleet uusia opettajia**” (emt. s.491).*

*” Samoin nykyään **Lutherin nimi on maailman mielestä kaikkein vihattavin**: se joka minua kiittää, tekee suuremman synnin kuin kukaan epäjumalanpalvelija, rienaaja, valapatto, huorintekijä, aviorikkoja, murhaaja, varas” (502).*

*”Ken vain on syntynyt ja elää Kristuksessa ja kerskaa tästä syntymästään ja jumalallisesta perinnöstä, saa **vainoojakseen Ismaelin**” (533).*

”Ken ikinä siis on valmis opettamaan Kristusta ja tunnustamaan häntä vanhurskautenamme, hänen on pakko kohta kuulla olevansa vahingollinen, epäjärjestystä aikaansaava ihminen” (535).

”Valepostolit pilkkasivat Paavalia Galatalaisten kuullen tähän tapaan: Hän on äksypäinen ja riidankipeä mies: pikkuseikan tähden menee

*rikkomaan seurakunnissa vallitsevan yksimielisyyden, ja **vain siitä syystä, että yksin on olevinaan viisas, yksin tahtoo arvonantoa osakseen** - . Näin väärin Paavaliala syyttäen tekivät hänet monen silmissä vihatuksi” (584).*

”Julistuksellaanhan he (kristityt) yksinkertaisesti vain hankkivat itselleen maailman vihat ja vainot sekä herättävät pahennusta” (592).

*”Jos siis evankeliumia julistetaan täydessä rauhassa, **on se aivan varmana merkinä siitä, että se ei ole evankeliumia**” (592).*

”Ulkokullaiset meitä syyttävät ylpeiksi ja itsepäisiksi, sellaisiksi, jotka muka yksin tahdomme olla viisaita, muka emme tahdo ketään totella emmekä kenellekään tehdä myönnytyksiä” (137).

*”Kaikki oli ennen evankeliumin esiintuloa niin leppoisan rauhallista, mutta nyt, kun sitä on julistettu, kaikki menee mullin mallin...hurskaat saavat maailmassa pitää hyvänä sen kunnianimen, että ovat kapinallisia, rauhanrikkooja ja lukemattomien onnettomuuksien aiheuttajia...**Älköön tunnustautuko kristityksi se, joka ei halua kärsiä vainoa Ismaelin puolelta**” (533,534).*

*”Evankeliumin kukoistaessa täytyy siis ristin pahennuksen välttämättömyyden pakosta seurata – muussa tapauksessa perkeleeseen ei ole sattunut täysosuma, vaan häntä on vain keveästi huitaistu. Jos tulee täysosuma, hän ei pysy rauhallisena, vaan **alkaa metelöidä kauheasti ja panee kaiken sekaisin**” (594).*

*”Paavalilainen sanonta: `maailma on minulle ristiinnaulittu`, toisin sanoen, päättelen maailman kadotukseen tuomitukseksi; `ja minä maailmalle`, toisin sanoen, maailma vuorostaan päättelee minut kadotukseen tuomitukseksi. **Me siis ristiinnaulitsemme ja kadotukseen tuomitsemme toinen toisemme**: minä kiroan perkeleen myrkkynä maailman koko vanhurskauden ja opin; maailma vuorostaan kiroaa minun oppini ja tekoni, päättelee minut ruttoisaksi mieheksi, vääräoppiseksi, kapinalliseksi” (693,694).*

*”Hurskaat taas puolestaan sanovat maailmaa – niin, ´maailma` ei Pyhässä Raamatussa merkitse vain julkijumalattomia rikollisia, **vaan niitäkin, jotka ovat hyvin vilpittömiä, hyvin viisaita ja hyvin pyhiä – perkeleen lapsiksi, jotka tarkkaan seuraa isänsä askeleita**” (694,695).*

*Näin sanomalla Paavali siis todistaa **Pyhän Hengen antamalla pohjattomalla vihalla vihaavansa maailmaa, ja maailma puolestaan pohjattomalla pahan hengen antamalla vihalla vihaavan häntä; on kuin hän sanoisi: Ei mitenkään voi olla mitään sovinnollista suhdetta minun ja maailman välillä**” (695).*

*”Vainoaaahan ja surmaahan meitä maailma, vihaavathan meitä **valeveljet** mitä kiivaimmin, kauhistaahan meitä kamalasti sydämissämme saatana tulinuolinen **vain sen vuoksi, että opetamme Kristuksen olevan vanhurskaudemme ja elämämme**” (703).*

JUMALA OMPI LINNAMME

- 1. JUMALA OMPI LINNAMME JA VAHVA TURVA AIVAN, ON MIEKKAMME JA KILPEMME AJALLA VAARAN, VAIVAN SE VANHA VAINOOJA, KAVALA, KAUHEA, ON KIIVAS KIUKKUINEN JA JULMA, HIRMUINEN. VAIN HERRA HÄNET VOITTA.**
- 2. ON TURHA OMA VOIMAMME, VÄÄRYYDEN VALTAA VASTAAN. ME TURMAN VALLAT VOITAMME HERRASSA AINOASTAAN. HÄN, KRISTUS, KUNINGAS, ON VOITONRUHTINAS, LYÖ JOUKOT HELVETIN, NE TALLAA JALKOIHIN, JA VOITON MEILLE SAATTAA.**
- 3. MAAILMA VAIKK` OIS TÄYNNÄNSÄ, PIMEYDEN ENKELEITÄ, PÄÄLLEMME SYÖSTEN PÄÄNÄNSÄ, HE EIVÄT VOITA MEITÄ. NE RAIVOTKOHOT VAAN, JA SYÖSKÖÖT KIUKKUAAN, NE SAANEHET JO ON HERRALTA TUOMION. YKS SANA HEIDÄT KAATAA.**
- 4. SE SANA SEISOO VAHVANA, HE EI VOI SITÄ KESTÄÄ. KUN KANSSAMME ON JUMALA, KEN MEILTÄ VOITON ESTÄÄ. JOS VEIS HE HENKEMME, OSAMME, ONNEMME, NE HEIDÄN OLKOHON, VAAN MEIDÄN IÄT ON, JUMALAN VALTAKUNTA.**